KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 12. september 2007

om statsstøtte C 54/2006 (tidligere N 276/2006) vedrørende Polens planlagte statsstøtte til Bison Bial SA

(meddelt under nummer K(2007) 4145)

(Kun den polske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2008/145/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger ([1]) i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser, og

ud fra følgende betragtninger:

1. PROCEDUREN

(1) Den 4. maj 2006 anmeldte Polen til Kommissionen en planlagt omstruktureringsstøtte til Bison Bial SA (i det følgende benævnt »BB«).

(2) Ved skrivelse af 13. juni 2006 anmodede Kommissionen Polen om at fremlægge en række manglende oplysninger; Polen fremsendte disse oplysninger den 13. juli 2006. Ved skrivelse af 29. august 2006 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger. De polske myndigheder svarede ved skrivelserne af 18. september, 20. oktober og 3. november 2006.

(3) Ved skrivelse af 20. december 2006 underrettede Kommissionen Polen om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, vedrørende ovennævnte støtte. Kommissionens beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([2]). Kommissionen opfordrede alle interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den pågældende støtte.

(4) De polske myndigheder fremsatte deres bemærkninger ved skrivelse af 23. januar 2007. Der er ikke modtaget tilkendegivelser fra tredjepart.

(5) Den 28. marts organiseredes et møde med repræsentanter for de polske myndigheder og BB. Ved skrivelse af 17. april 2007 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger. De polske myndigheder svarede ved skrivelse af 15. maj 2007.

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

2.1. Virksomheden

(6) BB er en større virksomhed, der fremstiller dele til værktøjsmaskiner, såsom kloplaner, dorne, patroner, fræseværktøj og værktøjsholdere. Virksomheden blev oprettet i 1948 som en statsejet virksomhed. I 1997 solgte staten 53 % af BB's aktier til det private selskab Metalexport Sp. z o.o., som i 2004 skiftede navn til Mex-Holding Sp. z o.o. Ved udgangen af 2006 var staten indehaver af 18 % af BB's aktier; de resterende aktionærer var private investorer. I årene 2000-2006 faldt antallet af ansatte i BB fra 1 680 til 950 medarbejdere.

(7) I 2004 havde virksomheden en andel på 17 % af det polske marked for fastholdelsesmekanismer til maskiner, hvilket kun udgjorde 20 % af BB's produktion, da virksomheden hovedsagelig fremstiller til eksport (i 2004 blev 30 % af produktionen eksporteret til USA, 15 % til Italien, 7 % til østeuropæiske lande, herunder Rusland, og 5 % til Det Forenede Kongerige). Virksomheden distribuerer størstedelen af sine eksportvarer gennem selskaber tilhørende Mex-Holding-gruppen, såsom Toolmex Corporation (USA), Mexpol GmbH (Tyskland), Toolmex Polmach (UK) og Italmex SA (Italien).

(8) Det skønnes, at BB's markedsandel i Europa er på 1,3 %. Geografisk omfatter markedet for BB's varer som minimum Europa og potentielt også verdensmarkedet. Produktionen af standarddele til værktøjsmaskiner som dem, der produceres af BB, er kendetegnet ved overkapacitet såvel på europæisk plan som på verdensplan.

(9) Virksomheden er beliggende i en region, der er berettiget til støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

([1]) EUT C 23 af 1.2.2007, s. 20.
([2]) Jf. fodnote 1.

2.2. **Virksomhedens problemer**

(10) BB's vanskeligheder begyndte i 2001, da virksomheden måtte notere et tab på 24 mio. PLN. De polske myndigheder nævner følgende hovedårsager til, at virksomheden har haft finansielle vanskeligheder:

— den polske zlotys stigning i forhold til den amerikanske dollar (USA tegner sig for 30 % af virksomhedens salg)

— den vanskelige situation i hele virksomhedsgruppen og den omstændighed, at moderselskabet ikke havde tilbagebetalt et lån på 16 mio. PLN

— det faldende eksportsalg som følgende af stagnationen i USA og Vesteuropa efter september 2001.

(11) Disse omstændigheder og de høje låneomkostninger på markedet forårsagede alvorlige likviditetsproblemer for virksomheden. De finansielle vanskeligheder resulterede i restancer på gælden. I 2002 forlangte fire banker omgående tilbagebetaling af deres lån. BB var ikke i stand til at indfri sine løbende forpligtelser, herunder betale lønninger, hvilket medførte, at fabrikken måtte lukkes i 4 måneder. Som et resultat heraf halveredes salget (fra 91 mio. PLN i 2001 til 48 mio. PLN i 2002), og ved udgangen af året noteredes et nettotab på 74,8 mio. PLN.

(12) BB's vanskeligheder afspejlede delvist den forværrede situation i moderselskabet Mex Holding Sp. z o.o. I 2002 noteredes der for hele virksomhedsgruppen et tab på 75,8 mio. PLN. Siden er situationen forbedret, men gruppen må fortsat notere tab, og dens egenkapital er negativ.

(13) I 2003 lykkedes det virksomheden at reducere sine tab til 8,5 mio. PLN, og i 2004 skabtes en fortjeneste på 5,1 mio. PLN. Dette skyldtes ifølge de polske myndigheder den påbegyndte omstrukturering af BB. Som følge af de første omstruktureringsforanstaltninger steg salget, omkostningerne faldt, og en del af gælden blev eftergivet. Følgelig havde virksomheden i 2005 og 2006 en indtjening på henholdsvis 20 mio. PLN og 12,5 mio. PLN.

(14) Til trods for at BB skaber fortjeneste, har virksomheden dog stadig problemer. De akkumulerede tab på driften siden 2001 har ført til en betydelig forgældelse. I 2004 skønnedes værdien af virksomhedens aktiver at være 57 mio. PLN, og gælden androg 115,7 mio. PLN. Egenkapitalen var med andre ord negativ. Ved udgangen af 2006 var egenkapitalen stadig negativ (– 26 mio. PLN). Den analyse, der er forelagt for Kommissionen, viser, at virksomheden uden støtte vil gå fallit i den nærmeste fremtid, idet den ikke vil være i stand til at indfri en række forpligtelser, der skal betales omgående.

Omstruktureringen

(15) BB har udarbejdet en omstruktureringsplan for perioden 2003-2009. Den vedrører hovedsagelig finansiel omstrukturering og omstrukturering af aktiver og arbejdsstyrke. Den finansielle omstrukturering, der påbegyndtes i 2003, indebar betaling af gammel gæld i overensstemmelse med aftaler indgået med private kreditorer, eftergivelse af en del af den private og den offentligretlige gæld og indfrielse af den resterende gæld ved hjælp af et lån ydet af statens udviklingsagentur for industrien (Agencja Rozwoju Przemysłu – i det følgende benævnt ARP).

(16) I 2004 indgik virksomheden aftaler om betaling af gæld med banker og med virksomhedens egne ansatte samt et forlig med andre private kreditorer.

(17) Den operationelle omstrukturering påbegyndtes i 2001. Virksomheden nedskar antallet af ansatte fra 1 680 i 2000 til 1 144 i 2001 og til 925 i 2005. Ved udgangen af omstruktureringsperioden burde virksomheden have en arbejdsstyrke på 800 ansatte. Ved udgangen af omstruktureringsperioden vil virksomheden således have reduceret arbejdsstyrken med 52 % i forhold til 2000 og med 30 % i forhold til 2001.

(18) Med hensyn til omstruktureringen af aktiver planlægger BB at frasælge overflødige aktiver samt at flytte og at sælge den ejendom, hvor virksomheden for tiden er beliggende. Ifølge en fremlagt vurdering er markedsværdien af ejendommen [...] [3] mio. PLN. Ejendommen skulle i henhold til de oplysninger, de polske myndigheder først havde givet, sælges i 2009, men først skulle alle maskiner og alt udstyr flyttes til den nye adresse. Desuden er den ejendom, der skal sælges, belånt. Efter Kommissionens beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure har Polen meddelt, at salget vil kunne blive forsinket til 2010.

[3] Fortrolig oplysning.

(19) I årene 2003-2005 investerede BB 1,4 mio. PLN, og de investeringer, der er planlagt for perioden 2006-2009 beløber sig til 14,2 mio. PLN. Der er først og fremmest tale om genanskaffelsesinvesteringer, dvs. køb af mere effektive og miljøvenlige maskiner og udstyr. Desuden udsættes større investeringer i henhold til planen til efter 2009 i betragtning af de beskedne finansielle ressourcer. Størstedelen af investeringerne gennemføres i 2010 i forbindelse med virksomhedens flytning.

(20) Polen fremførte oprindelig, at reduceringen af virksomhedens arbejdsstyrke og dens produktionsområde måtte betragtes som tilstrækkelige foranstaltninger til at afbøde støttens skadelige virkninger. De polske myndigheder kunne dog bekræfte, at disse indskrænkninger ville blive modvirket af de planlagte investeringer i mere effektivt udstyr, og at dette ville medføre, at BB's produktionskapacitet ville forblive uændret. De polske myndigheder hævdede, at en fastholdelse af produktionskapaciteten på det nuværende niveau (i stedet for en forøgelse) burde betragtes som en kompenserende modydelse.

(21) Ifølge den anmeldte omstruktureringsplan skulle omstruktureringsomkostningerne for perioden 2003-2009 beløbe sig til 138 mio. PLN, hvoraf den største udgift ville være den finansielle omstrukturering, der ville beløbe sig til 122,6 mio. PLN. De resterende 15,6 mio. PLN er investeringsomkostninger.

(22) I planen antages det, at den finansielle omstrukturering vil bestå af betalinger til bankerne af gæld på 65,6 mio. PLN på grundlag af akkorder med disse, tilbagebetaling af anden gæld på 17,5 mio. PLN og tilbagebetaling af offentligretlig gæld på 39,5 mio. PLN. Hele den planlagte statsstøtte vil blive afsat til indfrielse af offentligretlig gæld. En del af omkostningerne ved omstruktureringen vil blive finansieret ved indtægter fra salget af aktiver, efter at virksomheden er flyttet til sin nye adresse.

Støtteforanstaltninger

(23) Den offentlige støtte til BB tildeles på grundlag af to love: loven af 30. august 2002 om omstrukturering af virksomheders offentligretlige gæld (i det følgende benævnt »loven af 30. august 2002«) og loven af 30. oktober 2002 om statsstøtte til virksomheder af særlig betydning for arbejdsmarkedet (i det følgende benævnt »loven af 30. oktober 2002«) som ændret ved lov af 14. november 2003 (i det følgende benævnt loven af 14. november 2003).

(24) Ved loven af 30. august 2002 indførtes i polsk ret muligheden for omstrukturering af kriseramte virksomheders offentligretlige gæld i form af eftergivelse. Interesserede virksomheder skulle i medfør af loven indgive ansøgning vedlagt omstruktureringsplan til enhver offentlig myndighed, hvis fordringer skulle omstruktureres (i det følgende benævnt »det omstrukturerende organ«). Efter at have konkluderet, at den fremlagte omstruktureringsplan ville kunne forbedre virksomhedens finansielle situation, offentliggjorde det omstrukturerende organ en beslutning om omstruktureringsvilkårene, herunder en liste over de gældsposter, der var omfattet af omstruktureringen. Hvis virksomheden opfyldte alle betingelserne i beslutningen, var det omstrukturerende organ retligt forpligtet til at træffe beslutning om eftergivelse af de i beslutningen om omstruktureringsvilkårene anførte gældsposter.

(25) Ved loven af 30. oktober 2002 centraliseredes dette system, og formanden for ARP fik beføjelser til at træffe afgørelser svarende til ovennævnte beslutning om omstruktureringsvilkår, de såkaldte omstruktureringsafgørelser (artikel 10, stk. 1, pkt. 4, og artikel 19). Omstruktureringsafgørelsen indeholder en bedømmelse af omstruktureringsplanen og en afgørelse vedrørende omstrukturering af den offentligretlige gæld, som er omhandlet af planen. De pågældende omstrukturerende organer er herefter retligt forpligtet til at træffe individuelle afgørelser vedrørende eftergivelse af den offentligretlige, der er nævnt i omstruktureringsafgørelsen.

(26) Endelig gjorde loven af 14. november 2003 om ændring af loven af 30. oktober 2002 omstrukturering af offentligretlig gæld betinget af, at der overføres aktiver svarende til mindst 25 % af den gæld, der skal omstruktureres, til en tredjepart, et selskab med betegnelsen operator (som er fuldt ejet af ARP eller den polske stat). Indtægterne fra operators salg af disse aktiver skulle dække i det mindste en del af den offentligretlige gæld, idet hovedparten af gælden skulle afskrives ved fuldendelsen af omstruktureringen.

(27) BB ansøgte om omstrukturering af sin offentligretlige gæld i henhold til loven af 30. august 2002 og 30. oktober 2002. Det nominelle støttebeløb for den planlagte statsstøtte er på 31,43 mio. PLN [4] (8,2 mio. EUR). Denne støtte omfatter et lån bevilget på præferencevilkår og eftergivelse af offentligretlig gæld. Nedenstående tabel indeholder en detaljeret liste over statsstøtteforanstaltningerne.

[4] De polske myndigheder foreslog med henblik på beregning af støtteelementet i foranstaltningen, at værdien af de aktiver, der er overført til operator til gengæld for eftergivelse på gæld, burde trækkes fra det nominelle støttebeløb. Grundlæggende overføres disse aktiver som virksomhedens bidrag til omstruktureringen, og dette påvirker ikke støtteforanstaltningens værdi. I dette tilfælde er støtten derfor lig med det nominelle støttebeløb.

Tabel 2

Planlagt statsstøtte

(PLN)

Nr.	Støttebevilgende myndighed	Støtteform	Støttebeløb
Støtte i henhold til lov af 30. august 2002			
1.	ZUS, Białystok	Eftergivelse	933 474,51
2.	ZUS, Bielsk Podlaski	Eftergivelse	113 884,66
3.	ZUS, Zambrów	Eftergivelse	144 934,88
4.	Borgmesteren i Białystok	Eftergivelse	1 448 108,90
5.	PFRON (den statslige fond til rehabilitering af funktionshæmmede)	Eftergivelse	519 591,35
6.	Skattemyndighed II, Białystok	Eftergivelse	217 590,00
			3 377 584,30 (med renter fra og med 31.12.2005:
		Samlet støtte i henhold til lov af 30. august 2002	**6 171 774,74**)
Støtte i henhold til lov af 30. oktober 2002			
7.	ZUS, Białystok	Eftergivelse	3 019 362,90
8.	Borgmesterkontoret i Białystok	Eftergivelse	1 505 534,12
9.	PFRON (den statslige fond til rehabilitering af funktionshæmmede)	Eftergivelse	539 650,70
10.	Skattemyndigheden i Białystok	Eftergivelse	71 516,60
11.	Voivodskabet Białystok	Eftergivelse	25 064,81
12.	Distriktet Grajevo	Eftergivelse	12 133,80
13.	Distriktet Kolno	Eftergivelse	17 224,60
14.	Borgmesteren, Kolno	Eftergivelse	248 648,09
15.	ZUS, Zambrów	Eftergivelse	626 625,15
16.	ZUS, Białystok	Eftergivelse	398 029,30
			6 463 790,07 (med renter fra og med 31.12.2005:
		Samlet støtte i henhold til lov af 30. oktober 2002	**9 259 229,92**)
17.	Statens udviklingsagentur for industrien	Lån på præferencevilkår	16 000 000
		I alt	**31 431 004,66**

3. BESLUTNINGEN OM AT INDLEDE PROCEDURE EFTER EF-TRAKTATENS ARTIKEL 88, STK. 2

(28) Kommissionen besluttede at indlede den formelle undersøgelsesprocedure, fordi den nærede tvivl om, hvorvidt omstruktureringsstøtten var forenelig med fællesmarkedets regler.

(29) For det første var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt omstruktureringsplanen kunne genoprette virksomhedens langsigtede rentabilitet. Kommissionen havde mistanke om, at de bogførte indtægter for årene 2004 og 2005 skyldtes undtagelsesvise begivenheder (f.eks. eftergivelse af gæld) og derfor ikke var tegn på reelle forbedringer af virksomhedens drift. Desuden var planen koncentreret om indfrielse af gammel gæld, og de investeringer, den omfattede, ville ikke være tilstrækkelige til at garantere konkurrencedygtige produktionsmidler ved udgangen af omstruktureringsperioden.

(30) For det andet nærede Kommissionen tvivl med hensyn til gyldigheden af de foreslåede kompenserende modydelser. Virksomheden havde planer om at reducere sit produktionsareal, men dette ville ikke reducere produktionskapaciteten. Arbejdsstyrken var allerede reduceret betydeligt, men dette synes at have været nødvendigt af hensyn til virksomhedens rentabilitet.

(31) Endelig kunne tilsyneladende ikke alle de foranstaltninger, som de polske myndigheder havde angivet som virksomhedens egne bidrag i henhold til retningslinjerne betragtes som sådanne i henhold til rammebestemmelserne. Det var derfor ikke klart, om det reelle egetbidrag var stort nok, dvs. om støtteforanstaltningen var begrænset til et minimum.

4. DE POLSKE MYNDIGHEDERS BEMÆRKNINGER

(32) Efter Kommissionens beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende den planlagte støtte til BB, fremsendte de polske myndigheder detaljerede oplysninger om virksomhedens strategi.

(33) De polske myndigheder forklarede, at virksomhedens pruduktionsfaciliteter i Białystok var fordelt på to fabrikker, af hvilke den ene findes i centrum af Białystok (ejendommen på adressen […]). BB har planer om at sælge denne ejendom og enten flytte produktionen til sin anden fabrik eller købe en tredje ejendom, overføre al produktion hertil og sælge begge sine nuværende fabrikker. Ifølge de fremsendte prognoser har BB planer om i 2010 at investere […] mio. PLN, når ejendommen på adressen […] er solgt. Hvis virksomheden beslutter at sælge begge ejendomme og flytte produktionen til en ny ejendom, vil investeringsbeløbet blive endnu højere.

(34) De polske myndigheder har bekræftet, at den væsentligste del af moderniseringen af virksomheden vil finde sted i 2010 efter flytningen. I perioden 2010-2014 forventer BB at investere ca. 43 mio. PLN, hvoraf [...] mio. forventes investeret ved udgangen af 2010, hvor virksomheden skal flytte.

(35) De polske myndigheder har tilkendegivet, at de investeringer, der er planlagt for perioden 2010-2014 har til formål at modernisere virksomhedens design- og produktionsstyringssystem, automatisere samlingsprocessen for standarddele, forbedre varekvaliteten, optimere de teknologiske produktionsprocesser og den termiske og kemiske behandling af produkter samt forbedre metoderne for måling og kontrol. De polske myndigheder har også bekræftet, at flytningen af virksomheden og de herpå følgende investeringer er gennemførelsen af virksomhedens langsigtede strategi.

(36) Med henblik på at undgå unødig konkurrencefordrejning har de polske myndigheder og virksomheden foreslået tre valgmuligheder med hensyn til kompenserende modydelser, som kan gennemføres af virksomheden:

a) begrænse BB's produktionskapacitet ved at reducere virksomhedens varesortiment med 5 % i forhold til dens planlagte produktion

b) begrænse BB's produktionskapacitet ved at sælge 5 % af virksomhedens maskinværktøjer

c) reducere produktionskapaciteten ved at sælge BB's produktionsenhed i […], som i 2006 tegnede sig for 13 % af BB's omsætning og en fortjeneste på 1,2 mio. PLN.

(37) Gennemførelsen af den tredje valgmulighed, frasalget af produktionsenheden i […], ville føre til en 46 % reduktion af BB's varesortiment og en 12 % reduktion af antallet af producerede maskinværktøjer. Produktionsenheden i […] er imidlertid delvis tynget af gæld, og omstruktureringen af denne gæld forventes finansieret ved den anmeldte statsstøtte. Desuden er aktiverne i produktionsenheden i […] belånt eller stillet som sikkerhed for betaling af BB's gæld på kommercielle vilkår. De polske myndigheder understreger derfor, at det i første omgang gælder om at løse gældsproblemerne for enheden i […], og først derefter — tidligst i 2009 — kan enheden sælges. BB har påtaget sig at tage de nødvendige skridt med hensyn til at fuldføre salget ved udgangen af 2009, hvis Kommissionen beslutter, at dette vil være en passende kompenserende modydelse.

(38) Når det gælder finansieringen af omstruktureringsprocessen har de polske myndigheder oplyst, at den forventede indtægt fra salget af grunden i centrum af Białystok er […] mio. PLN, når de seneste prisstigninger for ejendommene i området og beliggenheden af ejendommen tages i betragtning. Den forventede indtægt fra salget af produktionsenheden i […] er […] mio. PLN. Endelig er BB i henhold til retsgrundlaget for den planlagte statsstøtte forpligtet til at overføre aktiver til en værdi af 2,795 mio. PLN til det offentlige (operator) til gengæld for eftergivelse af sin gæld.

5. VURDERING AF STØTTEFORANSTALTNINGERNE

5.1. Statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, anvendte betydning

(39) EF-traktatens artikel 87, stk. 1, fastsætter, at al statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller produktionen af visse varer, og som påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, er uforenelig med fællesmarkedet.

(40) Såvel den planlagte eftergivelse af den offentligretlige gæld med påløbne renter som lånet fra det statslige agentur vedrører statsmidler. Disse løsninger er også fordelagtige for virksomheden, da de reducerer dens omkostninger. Som kriseramt virksomhed, hvis passiver langt overskrider dens aktiver, ville BB ikke selv kunne have opnået sidstnævnte type finansiering på markedsvilkår. Støttebeløbet kan derfor betragtes som værende hele lånebeløbet.

(41) De allerede trufne omstruktureringsafgørelser om eftergivelse af offentligretlig gæld og om udsættelse af tvangsfuldbyrdelsen af betalingen på gæld kan også udgøre støtte. Kommissionen finder dog, at støttebeløbet i forbindelse med disse »udsættelser« er afspejlet i den anmeldte støtte, dvs. i de påløbne renter over hele perioden, som er lagt til hele det gældsbeløb, der skal afskrives.

(42) De metalholdere, der fremstilles af BB, sælges på markedet i Fællesskabet. BB konkurrerer desuden med andre europæiske producenter på markeder uden for Fællesskabet. Den styrkelse af BB's markedsposition, der resulterer af støtten kan således få indvirkning på konkurrencen i Europa, hvilket betyder, at kriteriet om fordrejning af handelen i Fællesskabet er opfyldt.

(43) Derfor betragtes ovennævnte støtteforanstaltninger som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

5.2. Undtagelser efter EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3

(44) De i EF-traktatens artikel 87, stk. 2, nævnte undtagelser finder ikke anvendelse i den foreliggende sag. Med hensyn til anvendelse af de i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, nævnte undtagelser er det i betragtning af, at støttens primære formål er at genoprette den kriseramte virksomheds langfristede rentabilitet, kun muligt at anvende den i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), fastsatte undtagelse, der tillader statsstøtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Støtten kan derfor kun betragtes som forenelig i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hvis betingelserne i Fællesskabets rammebestemmelser for bedømmelse af statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder [5] (i det følgende benævnt »rammebestemmelserne«).

5.3. Virksomhedens støtteberettigelse

(45) I henhold til rammebestemmelserne er en virksomhed kriseramt, når virksomheden ikke med egne finansielle midler eller med de midler, som virksomheden kan opnå fra aktionærer og kreditorer, er i stand til at standse de tab, som uden de offentlige myndigheders indgriben næsten med sikkerhed vil medføre virksomhedens ophør. I rammebestemmelserne er der også anført en række kendetegn, som er typiske for kriseramte virksomheder, såsom stigende gæld og faldende eller opbrugt nettoformue. I henhold til punkt 13 i rammebestemmelserne kan en virksomhed, der tilhører en større koncern, normalt ikke modtage omstruktureringsstøtte, medmindre det kan påvises, at virksomhedens vanskeligheder hidrører fra virksomheden selv og ikke er et resultat af en vilkårlig omkostningsfordeling inden for koncernen, og at virksomhedens vanskeligheder er for alvorlige til, at koncernen selv kan løse dem.

(46) BB bør i henhold til rammebestemmelserne betragtes som en kriseramt virksomhed. Dens egenkapital er negativ. Virksomheden er i gang med at betale gammel gæld til private kreditorer i overensstemmelse med indgåede aftaler (de sidste afdrag betales i 2009). Hvis virksomheden ikke får bragt sin offentligretlige gæld ud af verden (ved betaling eller eftergivelse), skal den betales omgående. Tvangsfuldbyrdet betaling af denne gæld vil umuliggøre betalingen af afdrag til private investorer, og virksomheden vil sandsynligvis gå fallit. BB kan ikke indhente lån på markedsbetingelser til betaling af sin offentligretlige gæld, da virksomheden økonomisk er yderst svækket, og der er lagt beslag på alle dens aktiver.

(47) Den omstændighed, at BB har indtægter, har ikke indvirkning på vurderingen af dens støtteberettigelse, da virksomhedens egenkapital er negativ. Det bør også huskes, at det kun har været muligt at skabe fortjeneste, fordi de offentlige myndigheder har udsat tvangsfuldbyrdelsen af sine tilgodehavender i forventning om den planlagte eftergivelse af gælden.

(48) BB's moderselskab, der også befinder sig i en vanskelig situation, taber penge og oparbejder gæld og er derfor ikke i stand til at løse BB's problemer. Moderselskabets vanskeligheder meldte sig kort efter 2000. Den omstændighed at moderselskabet ikke tilbagebetalte et lån tildelt af BB, er en del af baggrunden for BB's problemer, og den afspejler de finansielle problemer i moderselskabet. Der var således ikke tale om et forsøg fra virksomhedsgruppens side på at øge sine indtægter eller bevidst forværre BB's vanskeligheder.

[5] EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

5.4. **Genoprettelse af rentabiliteten**

(49) I sin beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure ytrede Kommissionen tvivl vedrørende omstruktureringen, idet den påpegede, at omstruktureringen i alt væsentligt var af finansiel karakter og ikke i tilstrækkeligt omfang inddrog industriel omstrukturering. Efter Kommissionens beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure tilvejebragte de polske myndigheder yderligere oplysninger, der bortvejede nævnte tvivl vedrørende genoprettelse af virksomhedens rentabilitet.

(50) En detaljeret analyse af BB's regnskaber viser, at der siden 2004-2005 har været en reel forbedring af virksomhedens drift, og denne forbedring kan kun i begrænset omfang tilskrives tilfældige begivenheder. Visse begivenheder, såsom gældseftergivelse, havde yderligere en positiv indvirkning på virksomhedens resultater, men størstedelen af BB's indtægter hidrørte fra driften.

(51) Af den fremlagte produktomstruktureringsanalyse fremgår det, at virksomheden i stigende omfang koncentrerer sig om produktionen af varer med højere merværdi (i 2001 producerede BB 709 000 stk. artikler og havde en omsætning på 84,9 mio. PLN, mens virksomheden i 2006 fremstillede 377 000 stk. artikler og havde en omsætning på 93,8 mio. PLN).

(52) De planlagte investeringer for perioden 2003-2009 udgør 14,75 mio. PLN. I realiteten har virksomheden planer om at gennemføre et program for yderligere en række større investeringer i 2010 til en værdi af […] mio. PLN i tilknytning til virksomhedens planlagte flytning. Efter Kommissionens mening vil virksomheden kun kunne genoprette sin langsigtede rentabilitet ved at gennemføre anden del af investeringsprogrammet.

(53) Af denne grund og i betragtning af, at det ejendomssalg, der er nødvendigt til finansiering af investeringerne, bliver udskudt til 2010, mener Kommissionen, at omstruktureringsperioden bør forlænges til udgangen af 2010, og at de investeringer, virksomheden planlægger at foretage i 2010, bør være en del af omstruktureringsforanstaltningerne. Som følge heraf ville investeringerne i perioden 2003-2010 beløbe sig til […] PLN (14,75 mio. PLN + […] mio. PLN), hvilket er betydeligt mere end de oprindeligt planlagte investeringer på 15,6 mio. PLN.

(54) Kommissionen bemærker, at BB's egenkapitalforrentning endnu ikke kan beregnes, da virksomhedens egenkapital er negativ. I 2010 vil virksomhedens egenkapital gradvist være blevet gendannet. Tallene for 2011 kan bruges som langsigtet værdi. Dette år vil egenkapitalforrentningen være 9 % (nettofortjeneste på 4 mio. PLN af en egenkapital på 44 mio. PLN). Dette er ikke nogen høj forrentning, men Kommissionen finder den tilfredsstillende i betragtning af, at BB opererer på et marked præget af intensiv konkurrence med asiatiske producenter og af pressede fortjenstmargener.

(55) På denne baggrund konkluderer Kommissionen, at gennemførelsen af omstruktureringsplanen vil genoprette virksomhedens rentabilitet, under forudsætning af at omstruktureringen indebærer gennemførelse af de investeringer, der er planlagt for 2010, og at omstruktureringsperioden udvides til slutningen af 2010.

5.5. **Forhindring af urimelig konkurrencefordrejning**

(56) Efter Kommissionens beslutning om indledning af proceduren i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2, foreslog de polske myndigheder tre valgmuligheder, når det gælder kompenserende modydelser, som kan gennemføres af virksomheden.

(57) Med hensyn til det første forslag — reducere virksomhedens varesortiment med 5 % — bemærker Kommissionen, at BB naturligt bevæger hen imod et mindre varesortiment, der dog har højere merværdi. Derfor finder Kommissionen ikke, at denne foranstaltning har nogen reel indvirkning på virksomhedens aktiviteter, og den kan derfor ikke sikre, at BB's tilstedeværelse på markedet reduceres.

(58) Den anden valgmulighed består i sælge 5 % af virksomhedens maskiner. Da BB har planer om at gennemføre en omfattende modernisering, der indebærer køb af mere effektive maskiner, betragter Kommissionen ikke dette som en gyldig kompenserende modydelse, da den produktionskapacitet, der mistes ved salget af maskiner, vil kunne opvejes ved de nye maskiners højere produktionskapacitet.

(59) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen ikke, at disse to valgmuligheder sikrer en afbødning af støttens skadelige virkninger.

(60) Den tredje mulighed forudsætter, at virksomheden sælger sin produktionsenhed i […]. Dette salg vil reducere virksomhedens varesortiment med 46 %, dens omsætning med 13 % og antallet af maskinværktøjer med 12 %. Denne valgmulighed indeholder de løsninger, der er indbygget i de første to varianter, samt yderligere elementer. Desuden vil BB's potentielle konkurrenter få lejlighed til at erhverve en organisk del af virksomhedens produktionskapacitet, så snart produktionsenheden i […] udbydes til salg, hvilket kan mindske de negative virkninger af støtten. Endelig er produktionsenheden i […] en bæredygtig enhed, der i 2006 indbragte en fortjeneste på 1,2 mio. PLN, og den behøver derfor ikke som sådan at blive frasolgt i omstruktureringsøjemed.

(61) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen, at salget af produktionsenheden i […] er en gyldig og fyldestgørende kompenserende modydelse.

5.6. **Begrænsning af støtten til et minimum**

(62) I afsnit 45 i beslutningen om at indlede proceduren betvivlede Kommissionen, om den planlagte betaling af visse gældsposter i løbet af omstruktureringsperioden [6] ville kunne inddrages i omstruktureringsomkostningerne. Denne tvivl består stadig. Kommissionen bemærker, at disse lånte midler indgik som en normal del af finansieringen af virksomhedens aktiviteter, og at tilbagebetalingen bør foretages med virksomhedens egne midler.

(63) Ved en udvidelse af omstruktureringsperioden til 2010 med henblik på inddragelse heri af de investeringer, der skal foretages dette år, bør disse investeringer imidlertid indgå på listen over omstruktureringsomkostninger.

(64) I afsnit 46 og 47 i beslutningen om indledning af proceduren betvivler Kommissionen, om visse af de foranstaltninger, Polen har anmeldt, kan betragtes som støttemodtagerens eget bidrag i henhold til afsnit 43 og 44 i rammebestemmelserne. Denne tvivl består stadig. Disse foranstaltninger vil derfor ikke blive betragtet som støttemodtagerens eget bidrag i den følgende analyse.

(65) Følgelig andrager omstruktureringsomkostninger, støttemodtagerens eget bidrag og statsstøtten følgende:

(i tusind PLN)

	2003-2009	2010	2003-2010
Omstruktureringsomkostninger			
Omstrukturering af offentligretlig gæld	31 431		31 431
Investeringer	14 754	[…]	[…]
I alt	46 185	[…]	[…]
Eget bidrag			
Salg af aktiver (ejendommen på adressen […])		[…]	[…]
Overførsel af aktiver	2 795		2 795
Salg af produktionsenheden i […]	[…]		[…]
I alt	[…]	[…]	[…]
Statsstøtte	31 431		**31 431**
Eget bidrag/omstruktureringsomkostninger 50,4 %			

(66) BB's eget bidrag til de samlede omstruktureringsomkostninger udgør derfor 50,4 %, hvilket er i overensstemmelse med det niveau, der er fastsat i punkt 44 i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder.

(67) I punkt 45 af rammebestemmelserne er følgende anført: »For at begrænse støttens konkurrencefordrejende virkninger må den ikke ydes i en form eller være af en størrelse, som giver virksomheden et likviditetsoverskud«. Kommissionen bemærker, at virksomheden atter giver fortjeneste. Dens rentabilitet er imidlertid truet af omfanget af den umiddelbart forfaldne gæld. I denne sammenhæng er den omstændighed, at støtten blev tildelt som lån, medvirkende til at sikre, at den begrænses til et minimum. Dette skyldes, at lånet giver BB de midler, virksomheden umiddelbart har brug for til forfaldne betalinger på sin gæld. Samtidig vil BB være forpligtet til senere at tilbagebetale dette lån. Dette vil være muligt takket være regelmæssige indtægter, og det vil sikre, at virksomheden ikke får et likviditetsoverskud i henhold til rammebestemmelserne.

(68) På denne baggrund finder Kommissionen, at støtten er begrænset til et minimum.

[6] Se tabel 1 i beslutningen om indledning af proceduren.

6. **KONKLUSION**

(69) Kommissionen konkluderer, at den anmeldte statsstøtte til fordel for Bison Bial er forenelig med fællesmarkedet med forbehold for nedenstående betingelser —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den af Polen anmeldte statsstøtte på 31,43 mio. PLN til fordel for Bison Bial er forenelig med fællesmarkedet med forbehold for de ved artikel 2 fastsatte forpligtelser og betingelser.

Artikel 2

1. Omstruktureringsperioden udvides til udgangen af 2010, og omstruktureringsplanen gennemføres fuldstændigt.

2. Ejendommen på adressen […] sælges ved udgangen af 2010.

3. Der skal være foretaget investeringer til en værdi af mindst 41,61 mio. PLN ved udgangen af omstruktureringsperioden, dvs. ultimo 2010.

4. Produktionsenheden i […] skal ved udgangen af 2009 være solgt til en køber, der ikke er forretningsmæssigt forbundet med BB. De polske myndigheder forvisser sig før salget om, at forretningsaktiviteterne i produktionsenheden i […] forvaltes korrekt, at enheden tilføres de midler, der nødvendige for dens normale udvikling, og at støttemodtageren ikke med føje træffer dispositioner, der kan forringe enhedens værdi, f.eks. overfører immaterielle aktiver, personale, kunder eller salgskapacitet til andre dele af Bison Bial.

Artikel 3

De polske myndigheder fremlægger halvårlige statusrapporter vedrørende omstruktureringsprocessen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Republikken Polen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. september 2007.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen